

Zápis ze zasedání Rady Justiční akademie ze dne 3. 6. 2016

- Účast: podle prezenční listiny
- Hosté: Mgr. Filip Glotzmann
- Program:
- I. Určení pracovních skupin pro přípravu vzdělávacího plánu Justiční akademie na rok 2017
 - II. Návrh nových lektorů dosud neprojednaných Radou
 - III. Informace o nových vzdělávacích akcích dosud neprojednaných Radou
 - IV. Hodnocení seminářů za období září 2015 – květen 2016
 - V. Koncepce vzdělávání Justiční akademie pro účely žádosti o dotace z fondů EU
 - VI. Materiál Bílá kniha justice – kapitola „O vzdělávání“
 - VII. Různé

V úvodním slovu prof. JUDr. Jiří Švestka, DrSc. uvítal všechny přítomné členy Rady Justiční akademie, jakož i ředitele Justiční akademie Mgr. Filipa Glotzmana jako hosta.

Konstatoval, že Rada je v souladu s platným Statutem Justiční akademie a podle listiny přítomných způsobilá jednat a usnášet se (přijímat rozhodnutí).

I. Určení pracovních skupin pro přípravu vzdělávacího plánu Justiční akademie na rok 2017

Ředitel Justiční akademie seznámil členy Rady s návrhem na ustanovení členů pracovních skupin podle jednotlivých právních disciplín. Při jeho sestavování vycházel z praxe minulých let, a to s přihlédnutím k obměně členů Rady. Informoval také o tom, že tak, jako v minulých letech, byly obeslány krajské a vyšší soudy a krajská a vyšší státní zastupitelství s dotazy na náměty na vzdělávací akce, s termínem pro jejich doručení Justiční akademii do 15. 6. 2016. Návrh vzdělávacího plánu tak bude připraven k projednání na příštím zasedání Rady, tedy nejpozději začátkem měsíce října letošního roku.

Z diskuse vyplynulo, že pracovní komise pro oblast „Civilní soudnictví a insolvence“ bude doplněna o jednoho člena Rady, a to náměstka ministra spravedlnosti Mgr. Michala Fraňka.

JUDr. J. Vyklický vnesl dotaz na ředitele Justiční akademie, proč u oblasti „Vzdělávání VSÚ, soudních tajemníků a odborného personálu správy soudů a SZ“ není uveden jako obvykle garant za Justiční akademii PaedDr. P. Cicvárek. V odpovědi ředitel sdělil, že PaedDr. P. Cicvárek již není vedoucím tohoto oddělení, proto je jako garant uveden Mgr. J. Žaluda. Na tvorbě vzdělávacího plánu se však bude podílet.

Civilní soudnictví a insolvence:

JUDr. Roman Fiala - vedoucí
prof. JUDr. Jiří Švestka, DrSc.
JUDr. Martina Kasíková
JUDr. František Ištváněk
JUDr. Jaroslav Bureš
doc. JUDr. Alena Macková, Ph.D.
Mgr. Michal Franěk

za JA: Mgr. Ing. Kateřina Daňková

Usneseno:

Rada schválila návrh předložených lektorů jako doplněk k jejich stávajícímu platnému seznamu lektorů.

III. Informace o nových vzdělávacích akcích dosud neprojednaných Radou Justiční akademie

Ředitel Justiční akademie krátce okomentoval písemný materiál „Vzdělávací akce Justiční akademie nad rámec schváleného vzdělávacího plánu“ na další období, které jsou již známy. Jedna vzdělávací akce je z oblasti „Správního soudnictví“, dvě vzdělávací akce z oblasti „Ostatní vzdělávání - Elektronizace justice“ a jedna vzdělávací akce z oblasti „Vzdělávání středního personálu justice“.

Ředitel informoval také Radu o navýšení finančních prostředků Ministerstvem spravedlnosti ČR na lektorné v celkové výši cca 1 mil. Kč. Tím bude možné v letošním roce realizovat i vzdělávací akce nad plán a nebude nutno přistupovat k jejím omezováním.

V diskusi JUDr. J. Bureš, v souvislosti se vzdělávací akcí „Postup e-Podatelný při příjmu a ověřování elektronických podání“, upozornil na možnou nesouladnost výkladu o špatných postupech elektronických podatelen při vyhodnocování podání pro střední personál a pro soudce. Stává se, že požadavek vyplývající od soudců směrem k podatelně je mnohdy v konečné fázi protichůdný, což je nežádoucí. Z jeho pohledu by měl být obsah seminářů jednotný, a to pro obě cílové skupiny.

K tomuto ředitel doplnil, že skutečně jsou semináře s tímto obsahovým zaměřením vypisovány odděleně pro obě cílové skupiny, to znamená, že seminář " Postup e-Podatelný při příjmu a ověřování elektronických podání" je určen zejména pracovním elektronických podatelen, kdežto semináře "Příjem elektronických podání a doručování" a "Elektronické dokumenty a jejich posuzování v soudní praxi" jsou určeny soudcům, asistentům a vyšším soudním úředníkům. Zároveň ředitel informoval Radu, že v průběhu podzimu letošního roku dojde k projednání sporných výkladových stanovisek Mgr. J. Podaného a Ing. J. Peterky ve vztahu k technickému postupu e-Podatelen podle instrukce Ministerstva spravedlnosti (Instrukce 133/2012-OD-ST, kterou se upravuje jednotný postup podatelny při příjmu a ověřování datových zpráv a dokumentů v nich obsažených).

Usneseno:

Rada schvaluje nové předložené vzdělávací akce; tento schválený návrh tvoří doplněk ke stávajícímu plánu vzdělávání.

IV. Hodnocení seminářů za období září 2015 – květen 2016

Ředitel Justiční akademie uvedl písemný materiál „Hodnocení seminářů 2015 - 2016“, který je kompletním přehledem o pořádaných seminářích za jednotlivé oblasti vzdělávání a jejich hodnocení účastníky seminářů na základě výstupů z evaluačních listů. Tento neveřejný dokument je určen jen členům Rady, mimo jiné jako cenný materiál pro sestavování vzdělávacího plánu na rok 2017.

Usneseno

Rada bere materiál „Hodnocení seminářů za období září 2015 – květen 2016“ na vědomí.

V. Koncepce vzdělávání Justiční akademie pro účely žádosti o dotace z fondů EU

Návrh „Koncepce vzdělávání Justiční akademie pro účely žádosti o dotace z fondů EU“ předložený Radě ředitelem Justiční akademie reaguje na vypsání výzvy na čerpání finančních prostředků z grantových fondů Evropské unie. Jedná se o stručný materiál, který popisuje především současnou činnost Justiční akademie a vzdělávané cílové skupiny a plány do budoucna. Tento strategický dokument Justiční akademie na období let 2016-2020 navazuje na činnost Justiční akademie z předchozího období. Jejím cílem a posláním je pružně reagovat na legislativní změny jak českého, tak i evropského práva prostřednictvím systematického odborného vzdělávání soudců, státních zástupců a odborného personálu justice, jakož i soustavnou přípravou justičních a právních čekatelů, asistentů, kvalifikačním studiem vyšších soudních úředníků a úředníků státních zastupitelství a dalších osob působících v justici. Koncepce se zabývá i formou e-learningového vzdělávání, vzděláváním prostřednictvím mezinárodních a partnerských institucí.

Na předchozích jednáních Rady byly ředitelem prezentovány, projednány a schváleny projekty vzdělávání, o jejichž financování hodlá Justiční akademie požádat prostřednictvím „Operačního programu Zaměstnanost 2014 – 2020“, a to v oblastech:

- Ekonomické vzdělávání soudců a státních zástupců
- Ekonomické vzdělávání správy soudů a státních zastupitelství
- Manažerské vzdělávání pro vedení soudů a státních zastupitelství včetně procesního řízení.

Na základě jednání Justiční akademie s poskytovatelem dotace (MPSV) je nutné doložit strategický dokument instituce, která o dotace z fondů Evropské unie žádá. Ministerstvo spravedlnosti ČR sice připravuje svou strategickou koncepci rozvoje justice, ale není ještě dopracována tak, aby mohla být součástí (přílohou) grantové žádosti o finanční prostředky. Na základě učiněného dotazu bylo Justiční akademii Ministerstvem práce a sociálních věcí sděleno, že k žádosti o dotace z fondů EU bude postačující „dílčí“ strategická koncepce Justiční akademie. Podle ředitele Justiční akademie bude tak čerpání grantových finančních prostředků možné nejdříve na začátku roku 2017.

Podle náměstka ministra spravedlnosti Mgr. M. Fraňka obecnější forma koncepce skýtá širší uplatnění.

K materiálu proběhla diskuze, a jednotliví členové Rady navrhli některé dílčí technické a formulační připomínky na doplnění, které budou do konečného textu „Koncepce“ zapracovány.

Usneseno:

Rada schvaluje návrh „Koncepce vzdělávání Justiční akademie pro účely žádosti o dotace z fondů EU“ s připomínkami, které zazněly v diskusi a které budou do textu zapracovány.

VI. Materiál „Bílá kniha justice – kapitola „ O vzdělávání“

Ředitel Justiční akademie krátce okomentoval v první fázi přípravy v hlavních rysech materiál „Bílá kniha justice - kapitola O vzdělávání“, který obdržel dne 24. 5. 2016 na poradě předsedů krajských a vyšších soudů k připomínkám a projednání v Radě Justiční akademie. Vzhledem k blízkému termínu pro odevzdání připomínek na Ministerstvo spravedlnosti, který je stanoven na 19. 7. 2016, požádal Radu o aktivní spolupráci.

Náměstek ministra spravedlnosti Mgr. M. Franěk již blíže shrnul předložený písemný materiál, který pojednává o vzdělávání pracovníků v justici podle jednotlivých kapitol.

Dosavadní systém vzdělávání v Justiční akademii je považován Ministerstvem spravedlnosti za velice kvalitní, ale je ho nutné i nadále zdokonalovat, k čemuž nabízí některé podněty. Týká se to zejména přípravy budoucích soudců na jejich povolání. Návrhy v „Kapitole vzdělávání“ jsou koncipovány tak, aby vyhovely i tehdejšími námitkám Ústavního soudu a zohledňovaly jeho judikáty, které se dotkly i otázky vzdělávání soudců.

Jednou z navrhovaných změn u průběžného vzdělávání soudců, která je ministerstvem preferována, je jejich povinná účast na vzdělávání formou „kreditového“ systému (ve formě časového penza). Jejich sebevzdělávání by bylo rozloženo do dvou, popř. či tříletých cyklů s tím, že do splnění těchto „povinností“ by byla započítána publikační a lektorská činnost. V návrhu je počítáno také s možností určitého agenturního vzdělávání, které by bylo uznáváno a započítáváno za přesně stanovených podmínek do časové dotace stejným způsobem, jako vzdělávání v Justiční akademii. Za předem stanovené období by alespoň jeden den účasti na vzdělávání musel být vyčerpán v oblasti neprávních disciplín. Rozsah této povinnosti by odpovídal dvěma až čtyřem dnům ročně.

Co se týče přípravného vzdělávání justičních čekatelů, kteří se připravují na profesi soudce, se v návrhu hovoří o tom, že přípravná služba by byla vykonávána justičními koncipiery po dobu 3 let, což by byla jednotná kategorie s jednotnou koncepcí. Po složení justičních zkoušek by se stali justičními kandidáty (soudci na zkoušku).

U přípravy dalších zaměstnanců resortu justice by měly být koncepční změny nejmenší, protože současné nastavení se jeví jako vyhovující.

V diskusi doc. JUDr. A. Macková, Ph.D. upozornila na fakt, že může nastat problém s formulací připomínek, z důvodu možného střetu zájmů. Sama měla možnost se seznámit s první částí „Bílé knihy justice“, ve které jsou popsány koncepční změny a které podle ní budou následně vyžadovat nejen rozsáhlé procesní změny, ale i změny jednacích řádů a řadu dalších závažných kroků. Stanovisko Rady Justiční akademie se může lišit od stanoviska osobního, protože někteří členové Rady mohou být požádány Ministerstvem spravedlnosti ČR o osobní připomínky. Může se stát, že ty nebudou se stanoviskem Rady totožné.

JUDr. J. Vyklický se dotázal náměstka ministra Mgr. M. Fraňka, do jaké míry chápe

- a) fundamentální otázku povinného vzdělávání soudců
- b) povinné vzdělávání, tj. zda v časovém nebo věcném rozsahu.

V odpovědi náměstek ministra spravedlnosti sdělil, že podle ministerstva by tento systém vzdělávání měl obsahovat oba prvky, a to jak obsahovou stránku, tak i stránku časovou. Sebevzdělávání by soudci měli nějaký čas věnovat. Jeden seminář ročně je proto nedostačující, ale současně 4 dny je málo. Na některých soudech zájem o vzdělávání soudci nemají a naopak někdy předsedové soudů soudcům brání ve vzdělávání. Minimální kredit 4 dnů v rozloženém časovém horizontu je splnitelný. Část časového penza by měla být věnována i mimoprávním oblastem.

Usneseno:

Vzhledem ke krátké době podání prvních připomínek, jednotliví členové Rady nejpozději do 30. 6. 2016 vyjádří své připomínky k materiálu a doručí je elektronicky řediteli Justiční akademie. Na základě nich následně předseda Rady spolu s ředitelem Justiční akademie shrne připomínky do uceleného materiálu, ať již s převažujícím stanoviskem členů Rady či jen stanoviskem jednotlivých členů Rady a předají ho ve stanoveném termínu Ministerstvu spravedlnosti ČR k projednání a diskusi.

VII. Různé

1) Ředitel Mgr. F. Glotzmann požádal Radu o vyjádření k organizačnímu problému velice častého rušení účastí na seminářích na poslední chvíli, buď z důvodů pracovních, zdravotních či jiných. V současné době jsou semináře vypsány a otevřeny pro přihlašování i půl roku předem. Do doby konání semináře se však mohou změnit okolnosti z výše uvedených důvodů a týden či čtrnáct dní před vzdělávací akcí se účastí ruší i přes včasné upozornění ze systému ASJA o přihlášce na seminář.

Další nesnáze spočívají v tom, že řada zájemců se předem hlásí na větší počet seminářů, aniž vědí, zda budou uvolněni a pak své účasti ruší. Justiční akademii to činí problémy z důvodu okamžitého snížení účastí na semináři a ten se musí mnohdy zcela zrušit, neboť v tak krátkém časovém úseku se již jiní zájemci či náhradníci nepřihlásí.

Ředitel proto navrhl omezit přihlašování se účastníky na semináře na termín nejdříve tři měsíce dopředu a zároveň s omezením jejich počtu na 5 seminářů/1 účastník. Tím by se mohly eliminovat výpadky účastí. Je otázkou, zda je vůbec možné přihlašování účastníků na semináře takto omezovat a jestli by tento krok nahradil výpadek účastí.

V diskusi zaznělo, že přihlašování se účastníky tři měsíce předem by mohlo být reálné, ale s tím, že seminář by byl vypsán jako obvykle půl roku dopředu s možností přihlašování se tři měsíce předem. Byla diskutována i varianta náhradníků v systému ASJA. Tato praxe funguje již nyní, ale moc se neosvědčuje, protože oznámení náhradníkovi, že se může účastnit vzdělávací akce 14 dní dopředu, je většinou již pozdě. V mnoha případech má již každý pevně stanovený pracovní program. Mezi návrhy byla dána řediteli ke zvážení i varianta, že účastníci by byli povinni svou účast znovu potvrdit cca jeden a půl měsíce před vlastním konáním semináře. Takto potvrzená účast by tak byla závazná.

2) Na Justiční akademii se začali obracet bývalí soudci a státní zástupci, zdali umožňuje v rámci celoživotního a následného vzdělávání i možnost vzdělávání emeritních zaměstnanců justice. Jedná se o aktivní jednotlivce, kteří by se i po odchodu do důchodu rádi vzdělávali. Z pohledu členů Rady Justiční akademie není problém těmto jednotlivcům vyhovět, ale pouze za předpokladu, že vzdělávací akce, o kterou projeví zájem, nebude obsazena a nebudou si nárokovat ubytování a stravování.

Termín konání příštího zasedání Rady Justiční akademie byl stanoven na 7. října 2016 (pátek) od 10,00 hod. na pracovišti Justiční akademie v Praze.

Předložené materiály:

- Návrh „Koncepce vzdělávání Justiční akademie pro účely žádosti o dotace z fondů EU“
- Návrh nových lektorů pro vzdělávací akce Justiční akademie dosud neprojednaných Radou
- Informace o nových vzdělávacích akcích dosud neprojednaných Radou
- Materiál „Bílá kniha justice – kapitola „ O vzdělávání“
- Hodnocení seminářů za období září 2015 – květen 2016

Zápis zpracovala: Renata Korábová

Schválil: prof. JUDr. J. Švestka, DrSc.